

Breaking the Binary: Gender in the Rabbinic Imagination

Rabbi Steven Philp | sphilp@pasyn.org

The First Human

Genesis 2:18-22

(18) The God said, “It is not good for the *adam* to be alone; I will make a fitting helper for him.” (19) And God formed out of the earth all the wild beasts and all the birds of the sky, and brought them to the *adam* to see what he would call them; and whatever the *adam* called each living creature, that would be its name. (20) And the *adam* gave names to all the cattle and to the birds of the sky and to all the wild beasts; but for *adam* no fitting helper was found. (21) So God cast a deep sleep upon the man; and, while he slept, God took one of his ribs and closed up the flesh at that spot. (22) And God fashioned the rib that they had taken from the *adam* into a woman; and God brought her to the *adam*.

Genesis 1:26-27

(26) And God said, “Let us make *adam* in our image, after our likeness. They shall rule the fish of the sea, the birds of the sky, the cattle, the whole earth, and all the creeping things that creep on earth.” (27) And God created the *adam* in their image, in the image of God, God created it; male and female God created them.

בראשית ב:י"ח-כ"ב

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם
 לְבִדּוֹ אֶעֱשֶׂה לּוֹ עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ: וַיִּצַּר יְהוָה
 אֱלֹהִים מִן־הָאָדָמָה כָּל־תַּיִת הַשָּׂדֶה וְאֵת
 כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיְבֵא אֶל־הָאָדָם לְרֹאוֹת
 מִה־יִּקְרָא־לּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָא־לּוֹ הָאָדָם
 גִּפְשׁ תִּיְהֶה הוּא שְׁמוֹ: וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת
 לְכָל־הַבְּהֵמָה וְלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכָּל־תַּיִת
 הַשָּׂדֶה וְלָאָדָם לֹא־מָצָא עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ: וַיִּפֹּל
 יְהוָה אֱלֹהִים | תְּרַדְמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן
 וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעוֹתָיו וַיִּסְגֵּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה:
 וַיְכַוֵּן יְהוָה אֱלֹהִים | אֶת־הַצֶּלַע אֲשֶׁר־לָקַח
 מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבֵאָהּ אֶל־הָאָדָם:

בראשית א':כ"ו-כ"ז

(כו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים גַּעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדְמוּתֵנוּ וַיְרִדּוּ בְדִגְתַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
 וּבְבְהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַרְמֵשׁ הָרֹמֵשׁ
 עַל־הָאָרֶץ: (כז) וַיְבָרָא אֱלֹהִים |
 אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ
 זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:

Bereishit Rabbah 8:1

Rabbi Yirmiyah ben Elazar said: When the Holy One created the first *adam*, God made it androgynous. That's what it means when it says "male and female God created them." Rabbi Shmuel bar Nachman said: When the Holy One created the first *adam*, God created it two faced and then later sawed it in two - creating for it two backs, a back here and a back there. They asked him: But what of the verse "and God took one of his ribs (tzela) [to create Eve]?" He answered them, it really means that "God took one of the sides (tzela)." The word [tzela] is also used to describe the side of the *mishkan* in Exodus 26:20.

בראשית רבה ח'א'

אמר רבי ירמיה בן אלעזר בפשעה שפרא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, אנדרוגינוס בראו, הדא הוא דכתיב (בראשית ה, ב): זכר ונקבה בראם. אמר רבי שמואל בר נחמן, בפשעה שפרא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, דיו פרוצופים בראו, ונסרו ועשו גבים, גב לכאן וגב לכאן. אתיבון ליה והכתיב (בראשית ב, כא): ויקח אחת מצלעותיו, אמר להון מתרין סטרותי, היד מה דאת אמר (שמות כו, כ): ולצלע המשכן, דמתרגמינן ולסטר משכנא וגו'.

Gender/Sex Fluidity**Talmud Bavli Berakhot 60a**

Is prayer ineffective? Rav Yosef raises an objection, citing the verse: "And afterwards she bore a daughter and named her Dinah" (Genesis 30:21). What is meant by the addition of the word: "afterwards?" Rav said: *After* Leah passed judgment on herself and said, "Twelve tribes are destined to descend from Jacob, six came from me and four from the maidservants Bilhah and Zilpah, that is ten, and if this baby is male, my sister Rachel will not even be the equivalent of one the maidservants." Immediately the fetus was transformed into a daughter, as it is stated: And she named her Dinah - meaning she named her after her judgment [*din*].

ברכות ס.

ולא מהני רחמי מתיב רב יוסף ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה מאי ואחר אמר רב לאחר שדנה לאה דין בעצמה ואמרה שנים עשר שבטים עתידין לצאת מעקב ששה יצאו ממני וארבעה מן השפחות הרי עשרה אם זה זכר לא תהא אחותי רחל כאחת השפחות מיד נהפכה לבת שנאמר ותקרא את שמה דינה

Targum Jonathan

"And afterward she bore a daughter and named her Dinah" (Genesis 30:21). For she said, "Judgement is from God, that there shall be from me half of the tribes; but from Rachel my sister shall go forth two tribes, even as they shall proceed (in like manner) from each of the maidservants." And the prayer of Leah was heard by God - and the infants were changed in the wombs, so it came to be that Joseph was in Rachel's womb and Dinah was in Leah's womb.

תרגום יונתן

וּמִן בְּתֵר קָדִין יְלִידַת בְּרַת וּקְרַת יֵת שְׁמָה
 דִּינָה אַרְוִים אֲמַרַת דִּין הוּא מִן קָדָם יִי
 דִּיהוֹן מְנִי פְלִגּוֹת שְׁבֻטֵי אַרְוִים מִן רַחֵל
 אֲחֵתִי יִפְקוּן תְּרִין שְׁבֻטֵין הֵיכְמָא דְנִפְקוּ מִן
 קָדָא מִן אֲמֵהֶתָּא וְשְׁמִיעַ מִן קָדָם יִי צְלוּתָא
 דְלֵאָה וְאִיתְחַלְפוּ עוּבְרֵיָא בְּמַעֲיָהוֹן וְהוּא
 יְהִיב יוֹסֵף בְּמַעֲהָא דְרַחֵל וְדִינָא בְּמַעֲהָא
 דְלֵאָה

Genesis 34:1

(1) Now Dinah, the daughter whom Leah had borne to Jacob, **went out** to visit the daughters of the land.

בראשית ל"ד:א'

(א) וַתֵּצֵא דִינָה בִּתְ-לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה
 לְיַעֲקֹב לְרֵאוֹת בְּבָנוֹת הָאָרֶץ:

Genesis 28:10

(10) Jacob **went out** from Beer-sheba and journeyed toward Haran.

בראשית כ"ח:י'

(י) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּעַר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ תְּרַנְהָ:

Bereishit Rabbah 84:7

Scripture states: "Joseph was seventeen years of age" (Genesis 37:2) and it further says "He was a youth" (ibid.), which is to say he did youthful things. He penciled his eyes, he picked up his heels, he fixed his hair.

בראשית רבה פ"ד:ז'

יוֹסֵף בֶּן שֶׁבַע עָשָׂרָה שָׁנָה וּגּו' (בראשית
 לז, ב), וְאֵת אֲמַר וְהוּא נֶעַר, אֵלָּא שְׁהֵיָה
 עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה נְעוּרוֹת, מְמַשְׁמֵשׁ בְּעֵינָיו,
 מְתַלֵּה בְּעַקְבוֹ, מְתַקֵּן בְּשַׁעְרוֹ.

Genesis 37:3

(3) Now Israel loved Joseph best of all his sons, for he was the child of his old age; and he had made him an **ornamented tunic**.

בראשית ל"ז:ג'

(ג) וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת-יוֹסֵף מִכָּל-בָּנָיו
 כִּי-בְּוֶזְזִימִים הוּא לוֹ וַעֲשָׂה לוֹ כְּתוֹנֶת
 פְּסִים:

II Samuel 13:18

(18) [Tamar] was wearing an **ornamented tunic**, for maiden princesses were customarily dressed in such garments.

שמואל ב י"ג:י"ח

(יח) וְעָלְיָהּ כְּתָנִית פְּטִים כִּי לֶן תִּלְבָּשָׁן
 בָּנוֹת־הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת מְעִילִים: